

DOI 10.31651/2524-2660-2019-3-52-56

ORCID 0000-0002-1487-2462

ЧЕРКАШИНА Людмила Анатоліївна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;
студентка магістерського рівня спеціальності «Освітні, педагогічні науки»,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
e-mail: ljuda_cherk@ukr.net

ORCID 0000-0002-9607-5271

ОЛЕКСІЮК Олена Іванівна,

студентка факультету початкової, технологічної та професійної освіти,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
e-mail: elenaoleksiyuk69@gmail.com

УДК 37.035.3

МІКРОПЕДАГОГІКА У ДОСЛІДЖЕННЯХ ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВЦІВ

Засновуючись на концептуальних засадах НУШ, акцентується увага на актуальності дослідження питань мікропедагогіки.

Проаналізовано праці вітчизняних вчених, які вели наукові розвідки з формування цінності самореалізації у процесі навчальної діяльності студентів, а також організаційної структури національної системи освіти, де діють макро-, мезо- і мікропедагогічні взаємини.

Акцентовано увагу на національній самоідентифікації молодого покоління під впливом української народної музики, комунікативній компетентності майбутнього викладача ЗВО, індивідуалізації освітнього процесу при підготовці вихователів, досвіді вчених-наставників Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України.

У висновках наголошено на тому, що у сучасних умовах на перший план виходять міжособистісні відносини у мікрогрупах, що зумовлює потребу в збільшенні уваги до застосування індивідуального, особистісно-орієнтованого підходу.

Ключові слова: мікропедагогіка; наставник; мікропедагогічні ситуації; суперечності; конфлікти; системи; передача досвіду.

Чудова риса – постійно відкривати в людині нове, дивуватися новому, бачити людину в процесі її становлення – один із тих корінь, які живлять покликання до педагогічної праці.

В. Сухомлинський

Постановка проблеми. Україна прагне вступити до Європейського освітнього простору. Задля цього розпочато реформування освітньої ланки, що передбачає розробку та впровадження нових стандартів. Тому перед навчальними закладами постає важлива задача – формування особистості, виховання патріота та відповідального громадянина, конкурентоспроможного, здатного вчитися впродовж життя, впроваджувати інновації.

Сучасна модель випускника загальноосвітньої школи передбачає володіння рідною мовою, спілкування іноземними мовами, логічне мислення, застосування ІКТ, бути ініціативним і обізнаним у культурній сфері, вміти працювати у команді тощо. У концептуальних засадах нової української школи перше місце займає підхід «педагогіка партнерства», що складає тріаду «учні-педагоги-батьки» та базується на принципах: взаємодії, – поваги, розподіленого лідерства, соціального партнерства тощо [1, с. 14]. Отже, перед закладами освіти постала нагальна потреба в оновленні освітнього процесу, оновленні форм, методів роботи. На перший план виходять міжособистісні стосунки, комунікативні здібності педагогів, навчальний процес, за задумом розробників «Концепції...», має стати більше індивідуалізованим, гармонійним, комфортним для навчання. До нової української школи будуть залучатися найкращі вчителі. У процесі фахової підготовки та підвищення кваліфікації їх навчатимуть застосовувати на практиці особистісно-орієнтований та компетентнісний підходи до управління освітнім процесом; надаватимуть знання коуча, фасилітатора, тьютора, модератора. Педагоги стануть виконувати нову роль – наставника, який допоможе учням збудувати індивідуальну траєкторію власного навчання, розвитку, саморозвитку, побудови кар'єри та її реалізації у дорослому трудовому житті. Саме тому проблема наставництва і мікропедагогіки набуває актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій доводить, що вітчизняні вчені Ю. Гришко, С. Гончаренко, Г. Петрова приділили увагу формуванню цінності самореалізації у процесі навчальної діяльності студентів. Р. Хмелюк, А. Семенова, З. Курлянд, О. Павленко та ін. подають інформацію про організаційну структуру національної системи освіти, у якій діють макро-, мезо- і мікропедагогічні системи. М. Фіцула, Л. Качур Інші дослі-

дники О. Червяков, С. Садовенко, А. Мітін, В. Теслюк, В. Нестеренко, М. Прокоф'єва, С. Смірнов частково торкаються проблеми мікропедагогіки.

Метою статті є висвітлення проблеми мікропедагогіки у наукових дослідженнях вітчизняних вчених.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зазначимо, що ґрунтовного дослідження з проблеми мікропедагогіки у вітчизняній науково-педагогічній, психологічній літературі ми не знайшли. На наш погляд фундаментальною працею з даного питання є наукова робота М. Братанич (Marija Bratanić). Дослідниця вважає, що мікропедагогіка – це частина педагогіки, яка вивчає явища та процеси, пов'язані з міжособистісними стосунками як основною одиницею, в якій відбувається освітній процес. Такої ж думки додержується і М. Старбек Поточан (Starbek Potočan). Автори посібника «Зміст і методика педагогічної діяльності в соціальній роботі (соціальна педагогіка)» (2014) вважають, що соціальна мікропедагогіка вивчає організований і цілеспрямований вплив на дитину первинної соціальної групи: сім'я, група однолітків, педагоги, класний колектив [2, с. 224].

У своїх дослідженнях М. Фіцула (2003), Л. Качур (2016) говорять про те, що педагогам доволі часто приходиться стикатися із безліччю мікропедагогічних ситуацій, суперечностей, конфліктів, а для їх вирішення вчителі повинні застосовувати творчий підхід, орієнтуватися на співрозмовника, вміти точно подати інформацію [3; 4]. Ми помітили таку річ, що автори не подають тлумачення вищезазначених понять. Але, якщо виходити з того, що префікс «мікро» означає «малий», то виходить, що мова йшла про мудре вирішення протиріч між особистостями у малих групах. Тобто вчитель, повинен бути високоерудованим у більшості областей наук, вміло оперувати термінами, прикладами із життя, приводити цитати з літературних джерел тощо. Педагог мусить так організувати спілкування, щоб воно стало цікавим для співрозмовника.

З. Курлянд, Р. Хмелюк, А. Семенова, І. Бартенєва, І. Богданова, характеризуючи принципи і функції педагогічного менеджменту, подають інформацію про організаційну структуру національної системи освіти, у якій діють макро-, мезо- і мікропедагогічні системи. Як зазначають науковці процес управління макро- чи мікропедагогічними системами складається з: «оперативного аналізу,

прогнозування, планування, прийняття рішень, організації їх виконання, оцінки якості результатів і коригування дій виконавців» [5; с. 298]. Вони виділяють дві педагогічні системи: 1) мікропедагогічну – «педагог – учень»; 2) цілісну педагогічну систему «навчально-виховний заклад» [там само, с. 293–294].

До такої думки схильні О. Павленко, О. Червяков, а також укладачі навчального посібника за редакцією В. Яковця [6; 7; 9]. Такої позиції також дотримується С. Садовенко, але акцентує увагу на національній самоідентифікації молодого покоління, яке (на думку авторки), буде ефективним за умови умілого керування мікро-(родина) і макропедагогічних (суспільство) систем. Авторкою представлено комплекс успішного виховання національної самоідентифікації, накреслено шляхи, визначено задачі його реалізації засобами українського фольклору [9, с. 293–298].

У 2014 р. Ю. Гришком, С. Гончаренком, Г. Петровою було розроблено і апробовано методика формування цінності самореалізації у процесі навчальної діяльності студентів із дисципліни «Педагогіка» у Класичному приватному та Запорізькому національному університетах. Вони запропонували викладати лекції з дисципліни «Педагогіка» у формі дискусій і діалогів. Спочатку проводилися лекції-дискусії, у яких брали участь фахівці з прикладних галузей педагогіки та психології, а потім – лекції-діалоги, на яких були присутні два викладачі. При підготовці до аудиторних занять виникли такі проблеми: «підбір надійного й переконливого предмета дискусій», організація лекцій-діалогів та їх оплата викладачам. Опитування показали, що дана методика виправдала себе, адже такі види занять стають для студентів «середовищем для формування ціннісних установок» і кожен із учасників відчув себе присутнім «у «мікропедагогічній» діяльності». Також викладачами ретельно підбирався матеріал для практичних занять, на яких майбутні вчителі розв'язували педагогічні задачі, виконували вправи і творчі завдання, захищали ідеї тощо. Була помічена значна різниця серед студентів у порівнянні контрольних і експериментальних груп. Дослідники прийшли до висновку, що «формування цінності самореалізації у майбутніх педагогів у процесі фахової підготовки необхідно є гуманізація навчальних і навчально-професійних відносин у системі «сту-

дент-студент» та «студент-викладач» [10, с. 148, 151].

У наукових пошуках А. Мігін і В. Теслюк (2014) представили структуру, визначили компоненти комунікативної компетентності майбутнього викладача ЗВО. Вони теж зазначили, що викладачам у повсякденному спілкуванні зі студентами доводиться вирішувати мікропедагогічні проблеми [11]. Але, знов-таки, автори не пояснили, що це за ситуації та конфлікти.

У публікаціях В. Нестеренко (2014) приділяється увага проблемі індивідуалізації освітнього процесу при підготовці спеціалістів для дошкільної освіти. На думку дослідниці існують суперечності між індивідуальними та суспільними інтересами. Вона вважає, що індивідуалізація освітнього процесу під час професійної підготовки покликана вирішити внутрішні та зовнішні суперечності, а також відповідати вимогам «макропедагогічного і мікропедагогічного середовища» [12; 13].

Аналізуючи діяльність Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, О. Семенов дає стислу характеристику провідним його фахівцям. Авторка зазначає, що культура наставництва повсякчас була на першому місці, наслідувала традиції попередників, започатковані О. Рудницькою [14, с. 47–49]. Тобто дослідницею представлено мікропедагогіку досвідчених вчених-наставників на прикладі відкритого освітнього середовища, діяльність яких можна брати за приклад, копіювати моделі поведінки, адже від цього залежить якісна передача знань, умінь, цінностей наступним поколінням освітян. Із думкою О. Семенов погоджується С. Смирнов, бо під час професійної підготовки офіцерів теж відбувається передача накопиченого досвіду. Отже, тільки власними прикладами педагоги-наставники формують особистість молодих колег. Їхня діяльність спрямована на «особистісно-професійний розвиток, саморозвиток, а самореалізація особистості залежать від особистості педагога-наставника» [15, с. 186].

Висновки і перспективи подальших розвідок. Проаналізувавши наукові праці вітчизняних вчених із проблеми мікропедагогіки, ми бачимо, що від якості комунікації педагога залежить мікроклімат, успішність, саморозвиток і самовдосконалення учнів, студентів, майбутніх офіцерів, а також передача набутого досвіду. На перший план виходять міжособистісні відносини у мікрогрупах. От-

же, в освітній сфері все більше уваги буде приділятися індивідуальному, особисто-орієнтованому підходу. Педагоги, оволодівши технологією консультування, зможуть якісно вирішувати конфліктні ситуації, налагоджувати партнерські відносини між вихованцями, надавати поради, допомагати будувати власні траєкторії розвитку для досягнення мети та успіху, а цим, на нашу думку, і займається мікропедагогіка.

Список бібліографічних посилань

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Група упорядн.: Л. Гриненвич, О. Елькін, С. Калашнікова та ін.; заг. ред. М. Грищенко Київ: МОНУ, 2016. 34 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Черкашина Л., Гайдоба Т. Теоретичний аналіз проблеми мікропедагогіки (зарубіжний досвід) *Гуманізація навчально-виховного процесу* : зб.наук.пр. [За заг. ред. д-ра пед.наук, доц. С.А. Саяпінної]. Харків: Видавництво НТМТ, 2018. № 4 (96). С. 222–232.
3. Фіцула М.М. *Вступ до педагогічної професії*: Навч. посібн. [для студ. вищ. педагог. закл. освіти]. 2-е вид. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2003. 136 с.
4. Качур Л. Педагогічне спілкування як навичка і творчість *Функціонування фахівця у професійному просторі як умова збереження його ідентичності: матеріали обласної науково-практичної Інтернет-конференції* (Черкаси, 22–26 лютого 2016 р.). Черкаси, 2016. С. 32–36.
5. Курлянд З.Н., Хмельюк Р.І., Семенова А.В., Бартењева І.О., Богданова І.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 3-є вид., переробл., доповн. Київ: Знання, 2007. 495 с.
6. Павленко О.О. Проблема підготовки менеджерів навчально-пізнавального процесу в умовах нової освітньої парадигми. *Формиране на громадянина і професіоналіста в умовах на університетського образования: сборник с научни статии*. София-Габрово : Асоциация на професорите от славянските страни (АПСС): Изд-во «ЕКС-ПРЕС», 2012. Том. 1. С. 184–190. URL: <http://ipp.lp.edu.ua/WebRC/issues/Issue%204/Pavlenko.pdf>.
7. Червяков О.І. Щодо місця військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів у системі військової освіти України *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки: зб. наук. пр.* Херсон: Гельветика, 2014. Вип. 5–2. Т. 2. С. 52–54.
8. Наукові засади та технології формування змісту підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти: колект. навч. посіб. За ред. В.П. Яковця. Київ : НАПН України, Ун-т менедж. освіти, 2015. 212 с.
9. Садовенко С. Українська народна пісенна творчість як чинник виховання національної самоідентифікації молодого покоління *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. пр.: [Матеріали III Міжнар. наук.-практич. конференції "Гуманістичні орієнтири мистецької освіти"]*. Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. Вип. 8 (13). С. 45–50.
10. Гришко Ю.А., Гончаренко С.Ф., Петрова Г.М. Розвиток ціннісних установок на самореалізацію в педагогічній діяльності майбутніх викладачів та вчителів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. Запоріжжя, 2014. Вип. 34 (87). С. 147–152.
11. Мітін А.А. Зміст та структура комунікативної компетентності майбутнього викладача ВНЗ *Вісник Національного університету оборони України: зб. наук. пр.* Київ, 2014. Вип. 2 (39). С. 110–113.
12. Нестеренко В. В. Індивідуалізація освітнього процесу як педагогічна умова підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в системі заочного навчання *Педагогічний альманах: зб. наук. пр.* Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2014. Вип. 22. С. 97–105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2014_22_17.
13. Нестеренко В.В. До проблеми індивідуалізації освітнього процесу *Педагогические науки-2. Проблемы подготовки специалистов*. URL: http://www.rusnauka.com/14_ENXXI_2014/Pedagogica/2_166460.doc.htm.
14. Семенов О.М. Наставництво в науці і освіті дорослих *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. Вип. 152. С. 46–51.
15. Смірнов С.В. Інтегративні форми педагогічних умов професійної підготовки майбутніх офіцерів запасу *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. пр.* Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. Вип. 62. С. 184–188.

References

1. New Ukrainian School. Conceptual foundations of secondary school reform. Kyiv: MON Ukraine. 34 p. Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Cherkashina, L. & Gajdoba T. (2018). Theoretical Analysis of the Problem of Micropedagogy (Foreign Experience). *Gumanizaciya navchal'no-vihovnoho procesu* Harkiv: Publishing NTMT. 4(96). 222–232.
3. Ficula, M.M. (2003). Introduction to the teaching profession. Tutorial [for students of higher pedagogical institutions of education]. 2nd edition. Ternopil: Bogdan Educational Book. 136
4. Kachur, L. (2016). Pedagogical communication as a skill and creativity. *Functioning of a specialist in the professional space as a condition of preserving his identity: materials of the regional scientific-practical Internet conference* (February 22–26, 2016). Cherkasy: Municipal Educational Institution "ChRIPTЕ". 32–36.
5. Kurland, Z.N., Khmelyuk, R.I., Semenova, A.V., Barteneva, I.O., Bogdanova, I.M. (2007). Higher Education Pedagogy: A Textbook. 3rd edition, revised, supplemented. Kiev: Knowledge. 495 p.
6. Pavlenko, O.O. (2012). The problem of training managers of the educational and cognitive process in the context of a new educational paradigm. *Formation of the citizen and the professional in the conditions of university education: a collection of scientific articles*. Sofiya-Gabrovo: Asociaciya na profesorite ot slavyanskite strani (APSS): EKS-PRES. 1. 184–190. Retrieved from <http://ipp.lp.edu.ua/WebRC/issues/Issue%204/Pavlenko.pdf>.
7. Chervyakov, O.I. (2014). Regarding the place of military educational units of higher educational establishments in the military education system of Ukraine. *Scientific Bulletin of Kherson State University. LEGAL SCIENCES Series*. 5-2. 2. 52–54.
8. Yakovc, V.P. (Ed) (2015). Scientific bases and technologies of content formation of advanced training of executives of education. Київ : NAPS Ukraine, University Management of Education. 212 p.
9. Sadovenko, S. (2009). Ukrainian folk songwriting as a factor in nurturing national self-identification of the young generation. *Journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University. Series 14: Theory and Methods of Art Education [Proceedings of the III Intl. scientific-practical conferences "Humanistic Landmarks of Art Education"]*. Київ: Publishing of M.P. Dragomanov NPU. 8(13). 45–50.
10. Grishko, Yu.A., Goncharenko, S.F. & Petrova, G.M. (2014). Development of value units for self-

- realization in pedagogical activity of future teachers and teachers. *Pedagogics of formation of creative personality in higher and secondary schools*. 34 (87). 147–152.
11. Mitin, A.A. & Teslyuk, V.M. (2014). Content and structure of communicative competence of the future university teacher. *Bulletin of the National University of Defense of Ukraine*, 2 (39), 110–113.
 12. Nesterenko, V.V. (2014). Individualization of the educational process as a pedagogical condition for the preparation of future specialists of preschool education in the system of correspondence education. *Pedagogical almanac: a collection of scientific works*. Kherson: Municipal Higher Education Institution "Kherson Academy of Continuing Education". 22. 97–105. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2014_22_17.
 13. Nesterenko, V.V. (2014). To the problem of individualization of the educational process. *Pedagogical almanac*. 22. 97–105. Retrieved from http://www.rusnauka.com/14_ENXXI_2014/Pedagogica/2_1_66460.doc.htm.
 14. Semenog, O.M. (2017). Mentoring in science and adult education. *Scientific Notes of Kirovohrad Volodymyr Vinnychenko State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences*, 152. 46–51.
 15. Smirnov, S.V. (2018). Integrative forms of pedagogical conditions for professional training of future reserve officers. *Scientific journal of MP Dragomanov National Pedagogical University. Series 5. Pedagogical sciences*, 62. 184–188.

CHERKASHYNA Liudmyla,

PhD in Pedagogy, Associate Professor of High School Pedagogy Department,
SHEI «Donbas State Pedagogical University»;
Student of the Master's Level of Specialty "Educational, pedagogical sciences",
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

OLEKSIUK Olena,

Student of Primary, Technological and Vocational Education Faculty,
SHEI «Donbas State Pedagogical University»

MICROPEDAGOGY IN THE RESEARCH OF NATIONAL SCIENTISTS

Abstract. Introduction. Ukraine is keen to join the European Education Area. To this end, a reform of the educational unit was initiated, which envisages the development and implementation of new standards. Therefore, educational institutions are faced with the important task of forming a personality, educating a patriot and a responsible citizen, competitive, able to learn throughout life, to innovate. The modern model of a graduate of a comprehensive school involves mastering one's mother tongue, communicating in foreign languages, logical thinking, applying ICT, being initiative and knowledgeable in the cultural field, being able to work in a team and so on. In the conceptual framework of the new Ukrainian school, the «pedagogy of partnership» approach is the first, which constitutes a triad of «student-teacher-parents» and is based on the principles of: interaction, respect, distributed leadership, social partnership, etc. Therefore, educational institutions are faced with an urgent need to modernize the educational process, update forms and methods of work. In the foreground are interpersonal relationships, communicative abilities of teachers, the educational process, as conceived by the developers of "Conceptual foundations of secondary school reform", should become more individualized, harmonious, comfortable for learning. The best Ukrainian teachers will be involved in the new Ukrainian school. In the course of vocational training and advanced training, they will be taught to apply in practice a personality-oriented and competent approach to managing the educational process; will provide knowledge of the coach, facilitator, tutor, moderator. Teachers will take on a new role - a mentor who will help students build an individual trajectory of their own learning, development, self-development, career development and implementation in adulthood. That is why the problem of mentoring and micropedagogy is becoming more urgent.

Analysis of publications. Domestic scientists Yu. Grishko, S. Goncharenko, G. Petrov paid attention to the formation of the value of self-realization in the process of students' educational activity. R. Khmelyuk, A. Semenova, Z. Kurland, O. Pavlenko and others. provide information on the organizational structure of the national education system in which macro-, meso- and micro-pedagogical systems operate. M. Fitsula, L. Kachur Other researchers O. Chervyakov, S. Sadovenko, A. Mitin, V. Teslyuk, V. Nesterenko, M. Prokofeva, S. Smirnov partially address the problems of micropedagogy.

Purpose. To cover the problem of micropedagogy in scientific researches of domestic scientists.

Results. It should be noted that we have not found a thorough study on the problem of micropedagogy in the national scientific-pedagogical and psychological litera-

ture. In our view, the fundamental work on this issue is M. Bratanić. The researcher believes that micropedagogy is a part of pedagogy that studies the phenomena and processes associated with interpersonal relationships as the main unit in which the educational process takes place. The same opinion is followed by M. Starbek Potočan. The authors of the content and methodology of teaching in social work (social pedagogy) provide the following interpretation of social micropedagogy, which studies the organized and purposeful influence on the child of the primary social group (family, peer group, educators). It is stated that Y. Grishko, S. Goncharenko, G. Petrov conducted scientific research on formation of value of self-realization in the process of students' educational activity. Z. Kurland, O. Pavlenko, A. Semenova, R. Khmelyuk, O. Chervyakov and others. provide information on the organizational structure of the national education system in which macro-, meso- and micro-pedagogical systems operate. S. Sadovenko pays attention to the national self-identification of the young generation under the influence of Ukrainian folk music. A. Mitin, V. Teslyuk devoted their work to the communicative competence of the future teacher of the IHE. V. Nesterenko studied the problem of individualization of the educational process in the preparation of tutors. A. Semenog describes the experience of mentors of the Institute of Teacher Education and Adult Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, and S. Smirnov outlines the theoretical provisions for the training of future reserve officers.

Conclusion. Analyzing the scientific works of domestic scientists on the problem of micropedagogy, we can see that the quality of communication of the teacher depends on the microclimate, success, self-development and self-improvement of students, students, future officers, as well as the transfer of experience. Interpersonal relationships in microgroups come to the fore. Therefore, in the educational field, more and more attention will be given to an individual, person-centered approach. Teachers, having mastered the technology of counseling, will be able to solve conflict situations qualitatively, to establish partnerships between pupils, to provide advice, to help build their own trajectories of development for achievement of purpose and success, and in our opinion, is engaged in micropedagogy.

Keywords: micropedagogy; mentor; micropedagogical situations, contradictions, conflicts, systems; transfer of experience.

Одержано редакцією 01.09.2019
Прийнято до публікації 04.09.2019